

Fundast um toskakvotu undir Føroyum:

Vilja hava møguleika at yvirliva

– Hendir onki skjótt, noyðast vit bara at gevast. – Og tað hevði verið spell, tí noyðast djúpvatnstrolararnir at geva skarvin yvir, missa 400-500 fólki arbeiði, sigur Jósup Henriksen

ÁKI BERTHOLDSSEN

Teir, sum eiga djúpvatnstrolararnir eru nú farnir at fundast við landsstýrið um framtíðarstöðuna hjá hesum partinum av flotanum.

Teir 13 djúpvatnstrolararnir, ella lemmatrolararnir, sum eigararnir sjálvir heldur vilja nevna teir, klára seg so illa, at teir fara skjótt undir sín svanasong, hendir ikki eitt ella annað.

Talan hevur verið um at seta iløgustúðulin í gildi aftur fyri teir, men tað vil Løgtingið ikki.

Istaðin hevur verið tosað um at geva lemmatrolararnum rúmar ræsur at fiska, so at teir kunnu skapa sær tað neyðuga inntøkurgrundarlagið til at klára seg sjálvar.

Og tað er hetta arbeiðið, sum nú er byrjað.

Teir 13 lemmatrolararnir tóku seg fyri stuttum saman í felag. Lemmatrolarafelag Føroya, tí teir halda, at teir kunnu best rokja síni áhugamál sjálvir.

Formaðurin í felagnum er Jósup Henriksen í Sørvági.

Og hann sigur, at tað riggaði yvirhøvur ikki hjá lemmatrolararnum at verða saman við hinum trolararnum.

– Áhugamálini hjá lemmatrolararnum, og hinum trolararnum eru so ymisk, at vit hilda, at vit stóðu okkum frægest við at fara burturúr og at stovna okkara egnu felag fyri lemmatrolarar burturúr, sigur Jósup Henriksen.

Hann sigur, at samskiptið ímillum lemmatrolararnar og hinar trolararnar hevur gingið strílt, og rættindini hjá lemmatrolararnum eru alla tíðina skúgvad til viks.

– Eitt nú vórðu vit full-

komiliga settir uttanfyri, tá ið fiskidagaskipanin varð sett í gildi.

– Og yvirhøvur hevur tað gingið strílt at fáa upplýsingar um tað, sum fer fram ímillum vinnuna og landsins myndugleikar, sigur formaðurin í nýstovnaða Lemmatrolarafelag Føroya.

Hinir nevndarlímurnir eru Marner Lisberg á Tvøroyri, Mikkjál Hammer í Hvalba, Poul Hansen, sakførari í Havn og Sigurð Simonsen í Fuglafirði.

Hann visur eisini á, at arbeiðið verður fyrri at fáa lemmatrolararnir undir fiskidagaskipanina.

Men tað er onki umboð fyri lemmatrolararnar í Skipanarnevndini, sum kannar møguleikan.

Vinnan doyrt út

Jósup Henriksen sigur, at stóðan hjá lemmatrolararnum er so vánalig, at valið er í veruleikanum sera einfalt:

Skulu vit framvegis hava hetta slagi av skipum í flotanum, ella skulu vit lata tað ganga sína gongd og lata tey hvørva, so at øll vinna á djúpum vatni doyrt út.

Hann sigur, at raksturin hjá skipunum gongur so dánt, men tað er ikki hugsiingur um at endurnýggja flotan.

– Hendir onki, fara hesir bátarnir at hóra til teir einaferð eru so gamlir, at teir fara úr flotanum, og so er øll vinna á djúpum vatni undir Føroyum farin í søguna.

– Hin møguleikin er sjálvandi, at skipini verða seld, tí tey eru so miklið góð at marknaður er fyri tey uttanlands.

Jósup Henriksen sigur, at fyri teir sjálvar kann tað fyrri so vítt gera tað sama.

– Men tað var ikki hetta, sum var ætlanin, tá ið vit fóru í holt við hesa vinnuna.

– Og fyri samfelagið hava lemmatrolararnar stóran týdning.

– Teir kasta arbeiðið av sær til eini 400-500 fólki á sjóvígi og landi. Teir fiska fisk, sum ongin annar fiskar og tað verður at kalla vort stertur arveiddur og virkaður á landi í Føroyum.

Bara trongt samanum

Jósup Henriksen sigur, at stóðan hjá djúpvatnstrolararnum er tann, at umstøðurnar eru bara blivnar verri og verri.

– Vit royndu fyrst undir Íslandi, men mistu tað.

– Síðani eru vit komin undir Føroyar, men eru bara skúgvadur ongur og longur út.

– Men heldur ikki á djúpum vatni kunnu vit fiska ótarnaðir longur, tí m.a. eru skip farin at seta gorn eftir svartkalva, so at minni verður í part.

– Tilgongdin í toskinum er heldur ikki komin okkum til góðar, og vit hava ikki fingið ágóða í øtta fiskiskapinum.

– Av tí sama hava vit ikki fingið tær væntaðu inntøkurnar.

Frá 800 tons um niður í 90 tons

Jósup Henriksen heldur at tað sigur seg sjálvt, at stóðan kann ikki vera annað enn vánalig, tá ið ein lemmatrolari sum t.d. Vesturskin, bara kann fiska 80-90 tons av toski um árið nú, tá ið hann fiskaði 800 tons av toski fyrst í áttatiárum.

– So skulu vit yvirliva er tað neyðugt at hesin parturin av flotanum fær rúmar ræsur at fiska.

Teir, sum eiga lemmatrolararnir hava stovnað áhugafelag og eru nú farnir at fundast við landsstýrið um at fáa rúmar ræsur at fiska. Ein møguleiki er at teir fáa toskakvotu undir Føroyum

Og nevndin í lemmatrolarafelagnum hevur tikið landsstýrið upp á orðið, tá ið sagt varð, at arbeiðið varð við ætlanum um at geva trolararnum rúmar ræsur at fiska.

Jósup Henriksen sigur, at felagið hevur havt triggjar fundir við landsstýrið um stöðuna.

Og tað, sum fyribils liggur í kortunum er at kanna møguleikarnar at geva trolararnum eina beinleiðis kvotu av toski og hýsu, í-

staðin fyri at teir sum nú hava eitt hjáveidiprosent, sum ger, at teir næstan ikki fáa roynt.

Jósup Henriksen sigur, at reglan um, at trolararnir kunnu hava 8% í hjáveidi, avmarkar møguleikarnar at fiska heilt munandi.

– Sum stóðan er, hava vit ikki møguleika at fiska kongafisk og blálongu á djúpum vatni.

– Vit ætla okkum ikki inn aftur „undir land“ at fiska.

– Og eg skilji atfinning-

arnar ímóti, at vit koma ov langt inn aftur.

– Nú hava vit brúkt nógv ár uppá at býta grunnarnar sundur ímillum teir ymsu reidskapirnar, so koma vit ov langt inn, kann at órogya javnvágina sum er.

– Men tað hevði verið eitt munandi framstig um vit fingi eina kvotu istaðin fyri hjáveidiprosent, sigur Jósup Henriksen.

Snaran á Tvøroyri opin aftur

ÁKI BERTHOLDSSEN

Snaran á Tvøroyri er nú opin aftur.

Snaran er eitt tilhaldsstað fyri eldri tvøráfólk.

Tað var opið eina tíð, men tað dovnadi so burtur aftur, og nú hevur verið stongt eina tíð.

Ætlanin er at Snaran skal virka sum eitt tilhaldsstað fyri eldri á sama hátt, sum undirhúsin í Havn og í Vági og aðrastaðni við.

Tað er býráðið á Tvøroyri sum hevur tikið stig til at lata Snaruna upp aftur.

Bergur Bærendsen, sum er formaður í Sosialum nevnd, sigur, at Snaran liggur sera væl fyrri, mitt á Tvøroyri í húsinum, sum Føroya Sparikassi helt til í.

Navnið til húsið er ikki tikið úr luftini.

– Snaran var eitt gamalt tilhaldsstað, har tvørarmenn fyrr hittust til

Snaran liggur sera væl fyrri mitt á Tvøroyri

túnatos.

Tað var ein sessur av gróti, sum lá undir gamla ísvirkinum á keiini, har nakrir ans høvdu fast tilhaldsstað og har teir plagdu at hittast til túnatos og til at loysa heimsins trupulleikar.

Snaran, sum nú er latin upp aftur, er opin hvønn dag, mánadag til fríggjadag frá

kl. 14 til 18 og leygarmorgun frá klokkan 10-12.

Bergur Bærendsen sigur, at Býráðið hevur fingið eina unga gentu, sum er í tiltakinum „Ung í arbeiðið“, at vera eitt slag av húsvörð.

Tvs, at hon letur upp, ger kaffi, ruddar og syrgir fyrri, at alt er sum tað skal, og

steingir aftur.

Nókur fólk hava verið inni á gólvinum í Snaruni, nú hon er latin upp aftur.

Har inni kunnu tey spæla kort, spæla alskyns onnur spøl, men týðningarmiklast av øllum, fáa eitt prát um leyst og fast.